

Preken, Mariae bebudelsesdag 2011, St Justin , Trondheim

Subdiakon dr Bjørn Nicolaisen

Kollektbønn:

Allmektige Gud, himmelske Far, vi priser deg fordi du lot Den Hellige Ånd komme over Maria, så hun ble mor til ham som med rette kalles din Sønn, og samtidig var menneske som oss. Gi oss den tro som Maria hadde, så vi kan tilbe deg i ydmykhet, og fryde oss over den frelse du har bestemt oss til før verden ble skapt, ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den Hellige Ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet og til evighet.

26. Men i den sjette måned ble engelen Gabriel sendt av Gud til en by i Galilea som heter Nasaret, 27. til en jomfru som var trolovet med en mann som hette Josef, av Davids ætt. Og jomfruens navn var Maria. 28. Engelen kom inn til henne og sa: Vær hilset, du som har fått nåde! Herren er med deg, velsignet er du blant kvinner! 29. Men hun ble forferdet over hans ord og grunnet på hva slags hilsen dette kunne være. 30. Og engelen sa til henne: Frykt ikke, Maria! For du har funnet nåde hos Gud. 31. Se, du skal bli med barn og føde en sønn, og du skal gi Ham navnet Jesus. 32. Han skal være stor og kalles Den Høyestes Sønn, Gud Herren skal gi Ham Hans far Davids trone, 33. og Han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og det skal ikke være ende på Hans kongedømme. 34. Men Maria sa til engelen: Hvordan skal dette gå til da jeg ikke vet av mann? 35. Engelen svarte og sa til henne: Den Hellige Ånd skal komme over deg, og Den Høyestes kraft skal overskygge deg. Derfor skal også det hellige som blir født, kalles Guds Sønn. 36. Og se, Elisabet, din slektning, har også unnfanget en sønn i sin høye alder. Hun som ble kalt ufruktbar, er nå alt i den sjette måned. 37. For ingenting er umulig for Gud. 38. Da sa Maria: Se, jeg er Herrens tjenerinne. Det skje meg etter ditt ord! - Og engelen forlot henne.

Innholdet i dagens tekst må komme fra Maria selv, da det ellers ikke var noen andre tilstede. Og slutten av teksten viser oss at hun er det første menneske som tror på Kristus – hun tror på Ham allerede fra Han ligger i hennes liv. Så dette evangelium er for det første et lærestykke i tro, som så ofte ellers når Maria figurerer i teksten:

Vi får her et innblikk i troens natur og art, at den ikke bygger på noe annet enn tillit til Guds ord. For det første får Maria høre at hun skal bli med barn uten å «vite av mann». Dette strider mot all fornuft. Hun har ikke noe eksempel i menneskenes historie å forlate seg på; at en jomfru skal føde et barn er aldeles uhørt. Likevel *tror* Maria.

For det andre må det ha vært en trosutfordring for Maria at hun skulle føde Den Høyestes Sønn, Guds sønn. For heller ikke her har hun noe hun har sett eller opplevd i livet sitt å bygge på: hun var en fattig ungpige av beskjeden herkomst, og at hun ikke var spesielt ansett i Nasaret kommer klart frem av ordene i hennes lovsang: «han har sett til sin tjenerinnes ringhet». Og igjen: likvel *tror* Maria.

Maria viser oss her hvordan det må være med troen: at vi tror det som er mot våre følelser, fornuft, tanke, erfaring og eksempel. For dette er den rette tros natur: at den ikke tåler noe annet ved siden av seg som mennesket kan støtte seg på, enn Guds ord. For det er det Maria her gjør: hun tror det engelen sier til henne. Og engel kommer av angulus, som betyr budbringer. Engelen bringer Guds ord til henne. Og det er dette ord Maria tror. Og her skal vi lære av henne: vi må lukke øyne og ører for det som menneskelig erfaring og fornuft vil si oss, og la vårt hjerte henge ved Guds ord. Djvelen arbeider iherdig med å få oss bort fra troen på Guds ord med å holde frem for oss alle slags naturlige ting og historier som motgår Guds ord. Slik fristet han også Jesus i ødemarken; han viste Ham all verdens herlighet. Men Jesus tilbakeviste ham med Guds ord: Det står skrevet... Å tro er å velge å si ja til Guds ord. Å si: «Ja; jeg tror at Du døde for mine synder, og at Du oppstod den tredje dag. Ja, jeg tror at Du vil oppvekke meg til et evig liv.»

Og her er vi ved dagens evangeliums andre budskap: Maria budskapsdag er en Kristus-fest. Det er en underets og gledens dag. Linjene går fra denne dagen 9 måneder frem i tid, til jul, og samtidig

går linjene også til påske, til Hans død på korset for vår skyld.

Engelen sier til Maria at hun har funnet nåde hos Gud. Det greske ord som brukes her tilsvarer den gammeltestamentlige frasen *masa'hen*, som uttrykker Guds frie valg til å velge ut noen kvinner og menn. Hun er altså valgt ut, ikke fordi hun var noe mer enn et menneske av kjød og blod, men fordi Gud så i nåde til henne og ville det så at hun skulle føde Hans Sønn. At det her er tale om den lovede Messias, går frem av henvisningen til Davids trone. Men forholdet til Gud nevnes først, noe som indikerer at det her ikke er snakk om noen adoptert Guds sønn, men om Guds sønn. Det er i egenskap av Guds sønn at Han skal arve Davids trone, og dette rikets messianske karakter blir bekreftet av at det skal vare evig, v.33.

Maria er altså gudedeføderske. Profetien i Esaias om at en jomfru skal bli med barn og føde en sønn, kalles Immanuelstegnet. Immanuel betyr Gud med oss. Og hvordan kommer ikke dette at Gud er med oss bedre til uttrykk enn at Gud er blitt kjød allerede på det tidligste fosterstadium. Han som engelen sa skulle hete Jesus, som betyr «Herren frelser», tok vår plass helt fra begynnelsen av. Foster, spedbarn, barn, ungdom og manndom – Han har vært det alt for oss. Han tok også vår plass på korset, for å sone våre synder, som Paulus forklarer i epistelteksten: «Han sendte sin Sønn i syndig kjøds lignelse og for syndens skyld og fordømte synden i kjødet, for at lovens krav skulle bli oppfylt i oss». Som det står i Matteus 1, 21: Du skal gi ham navnet Jesus, for han skal frelse sitt folk fra deres synder.

Dette skal vi som Maria velge å tro. Da tar Han også bolig i oss, og da er vi salige ved Ham som er Guds Sønn og vår Frelser.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var, er og blir en sann Gud fra evighet til evighet.

Amen.